

Zpráva o činnosti gestora v r. 2010

TNK 136 Dopravní telematika, WG 10 Silniční vozidla, rozhraní člověk - stroj

Gestor: PhDr. Vlasta Rehnová

1. Uskutečněná zasedání CEN/TC, CEN/WG, ISO/TC:

Činnost WG 10 na mezinárodní úrovni je realizována v úzkém kontaktu s ISO/TC 22 /SC 13/ WG 8 HMM (Human Machine Interfaces).

V roce 2010 se konala dvě pracovní zasedání. 20.- 22. dubna v Ann Arbon, USA, a 2.- 4. listopadu v Londýně, UK. Národní gestor se osobně těchto zasedání nezúčastnil.

2. Uskutečněná zasedání národních aplikačních týmů, NAT/WG:

V r. 2010 byla činnost gestora zaměřena na účast na zasedáních TNK 136 a aktivní účast v projektu STANDARD. Vypracovány byly tři extrakty norem ISO 15005 – Principy managementu dialogu a postupy posuzování shody, ISO 15008 – Specifikace a postupy posouzení shody vizuální prezentace informací ve vozidle a ISO 26022 – Test simulované změny jízdního pruhu k posouzení nároků sekundární úlohy plněné uvnitř vozidla. Konzultován byl extrakt normy ISO 14198 - Kalibrační úlohy pro metody, které posuzují požadavky na řidiče při používání systémů ve vozidle.

3. Pokrok ve schválených a zpracovaných EN/ISO

Proběhlo hlasování k revizi normy ISO 15006 - Specifikace a postupy hodnocení shody pro prezentaci zvukových informací ve vozidle, ukončeny byly práce na normě ISO 26022 LCT, norma je připravena k publikaci, TF Warning integration byla pod číslem ISO/TR 12204 změněna na technickou zprávu, publikace je očekávána do konce roku 2010. Přijata byla nová pracovní položka Calibration Task. Ustavena byla pracovní skupina ke zpracování technické zprávy k problematice zrakové okluze, do níž bude zapracována i problematika periferního vidění.

4. Informace o uskutečněném připomínkování EN a převzetí EN do ČSN

Připomínkování: ISO 15006 , bez připomínek.

5. Předpoklad prací v roce 2011

V r. 2010 byl ve spolupráci s ÚNMZ a SILMOS vyjednáán přístup k pracovním materiálům ISO/TC 22 /SC 13, kde je řada pracovních položek, týkajících se velmi úzce ergonomických kritérií. Navázání spolupráce s odborníkem v této problematice je proto nutným předpokladem k aktivnímu přístupu tvorby a schvalování těchto dokumentů.

6. Předpoklad prací v plánu normalizace (převod ČSN EN a tvorba dalších předpisů)

Plán převodu norem byl upraven dle aktuálního vývoje, zejména zahrnuje předběžné zhodnocení významu ergonomických norem.

CEN/TC 278 WG 10 Rozhraní člověk – stroj" (HMI)

gestor: PhDr. Rehnová

30 0610 – 30 0629

CEN/TC 278 WG 10 Rozhraní člověk – stroj" (HMI) a ISO/TC 22/SC13

gestor: PhDr. Rehnová 30 0610 – 30 0629

tř. znak	Norma	Název normy	Účinnost/ stádium	Zavedení	Volba 2009	Volba 2010
30 0611	ČSN EN ISO 15005	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Principy managementu dialogu a postupy posuzování shody Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Dialogue management principles and compliance procedures	Vydána 20.6.2002	Vyhlášením 5/2003	B	B
30 0612	ČSN EN ISO 15006	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Specifikace a postupy hodnocení shody pro prezentaci zvukových informací ve vozidle Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Specifications and compliance procedures for in-vehicle auditory presentation	Vydána 6.10.2004 Revize DIS	Vyhlášením 7/2005	C	B
30 0621	ČSN EN ISO 15007- 1	Silniční vozidla – Měření zrakových aktivit ve vztahu k inteligentním dopravním systémům – Část 1: Definice a parametry Road vehicles – Measurement of driver visual behaviour – Part 1: Definitions and metrics	Vydána 7.3.2002 Revize NP	Vyhlášením 12/2002	C	C
30 0622	CEN ISO TS 15007- 2	Silniční vozidla – Měření zrakové aktivity řidiče ve vztahu k inteligentním dopravním systémům – Část 2: Zařízení a postupy Road vehicles – Measurement of driver visual behaviour – Part 2: Equipment and procedure	Vydána 20.12.2001 Revize NP	nezavedena	C	C
30 0614	ČSN EN ISO 15008	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Specifikace a postupy pro posouzení shody vizuální prezentace informací ve vozidle Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Specifications and compliance procedures for in-vehicle visual presentation	Vydána 11.2.2009	Vyhlášením 9/2009	B	B

tř. znak	Norma	Název normy	Účinnost/ stádium	Zavedení	Volba 2009	Volba 2010
30 0617	ISO TR 16352	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska sledování informací poskytovaných inteligentními dopravními systémy ve vozidle – Varovné systémy Road vehicles – Ergonomic aspects of in-vehicle presentation for transport information and control systems – Warning systems	Vydána 22.11.2005	nezavedena	C	C
30 0618	ISO 16673	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Metody okluze k ověření odpoutání zraku při sledování informací poskytovaných systémy ve vozidle Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Occlusion method to assess visual demand due to the use of in-vehicle systems	Vydána 16.3.2007	nezavedena	C	C
	EN ISO 16951	Silniční vozidla – Ergonomické aspekty inteligentních dopravních systémů – Postup pro určení priority palubních zpráv prezentovaných řidiči Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems (TICS) – Procedures for determining priority of on-board messages presented to drivers	Vydána 15.3.2004	nezavedena	C	C
30 0615	EN ISO 17287	Silniční vozidla – Ergonomické aspekty inteligentních dopravních systémů – Postup pro hodnocení vhodnosti pro jejich použití při jízdě Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Procedure for assessing suitability for use while driving	Vydána 8.4.2003	Vyhlášením 11/2003	B	B
	ISO 26022	Silniční vozidla – Ergonomické aspekty inteligentních dopravních systémů – Simulování změny jízdního pruhu pro posouzení řidičova odvracení pozornosti Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Simulated lane change test to assess in-vehicle secondary task demand	Vydána 24.8.2010	nezavedena	nelze	B
	ISO 2575	Silniční vozidla – Symboly pro ovládací prvky, indikátory a kontrolní ukazatele Road vehicles – Symbols for controls, indicators and tell-tales	Vydána 1.7.2010	nezavedena		C

tř. znak	Norma	Název normy	Účinnost/ stádium	Zavedení	Volba 2009	Volba 2010
	ISO 3409	Osobní vozidla – Boční rozestup mezi pedály Passenger cars – Lateral spacing of foot controls	Vydána 1.7.1975	nezavedena		D
	ISO 3958	Osobní vozidla – Dosah ruky řidiče na ovladače Passenger cars – Driver hand-control reach	Vydána 1.2.1996	nezavedena		D
	ISO 4040	Silniční vozidla - Umístění ručních ovladačů, sdělovačů a indikátorů v motorových vozidlech Road vehicles – Location of hand controls, indicators and tell-tales in motor vehicles	Vydána 29.1.2009	nezavedena		C
	ISO 6549	Silniční vozidla - Postup pro stanovení bodů H a R Road vehicles – Procedure for H- and R-point determination	Vydána 16.12.1999	nezavedena		
	ISO TR 9511	Silniční vozidla - Dosah ruky řidiče - Kontrolní postup ve vozidle Road vehicles – Driver hand-control reach – In-vehicle checking procedure	Vydána 28.3.1991	nezavedena		D
	ISO TS 12104	Silniční vozidla - Uspořádání převodových stupňů - Manuální řazení s elektronickou asistencí a automatické řazení s módem manuálního řazení Road vehicles – Gearshift patterns – Manual transmissions with power-assisted gearchange and automatic transmissions with manual-gearshift mode	Vydána 10.12.2003	nezavedena		D
	ISO TR 12204	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Pokyny pro identifikaci konfliktu bezpečnostních výstražných signálů a časových výstražných signálů a jejich integrace v silničních vozidlech Road vehicles - Ergonomic aspects of transport information and control systems - Guidelines for identification of conflicting safety-critical and time-critical warning signals and their integration in road vehicles	AWI			
	ISO 12214	Silniční vozidla - Stereotypy směru pohybu pro automobilové ruční ovladače Road vehicles – Direction-of-motion stereotypes for automotive hand controls	Vydána 26.2.2010	nezavedena		C

tř. znak	Norma	Název normy	Účinnost/ stádium	Zavedení	Volba 2009	Volba 2010
	ISO TS 14198	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Kalibrační úkoly pro metody, které posuzují požadavky na řidiče při používání systémů ve vozidle Road vehicles - Ergonomic aspects of transport information and control systems - Calibration tasks for methods which assess driver demand due to the use of in-vehicle systems	DTS			
	ISO 16121- 1	Silniční vozidla - Ergonomické požadavky na pracovní místo řidiče v linkových autobusech - Část 1: Obecný popis a základní požadavky Road vehicles – Ergonomic requirements for the driver's workplace in line-service buses – Part 1: General description, basic requirements	Vydána 28.9.2005 Revize NP	nezavedena		C
	ISO 16121- 2	Silniční vozidla - Ergonomické požadavky na pracovní místo řidiče v linkových autobusech - Část 2: Viditelnost Road vehicles – Ergonomic requirements for the driver's workplace in line-service buses – Part 2: Visibility	Vydána 28.9.2005 Revize DIS	nezavedena		C
	ISO 16121- 3	Silniční vozidla - Ergonomické požadavky na pracovní místo řidiče v linkových autobusech - Část 3: Zobrazovače informací a ovladače Road vehicles – Ergonomic requirements for the driver's workplace in line-service buses – Part 3: Information devices and controls	Vydána 6.10.2005	nezavedena		C
	ISO 16121- 4	Silniční vozidla - Ergonomické požadavky na pracovní místo řidiče v linkových autobusech - Část 4: Prostředí kabiny vozidla Road vehicles – Ergonomic requirements for the driver's workplace in line-service buses – Part 4: Cabin environment	Vydána 15.8.2005 Revize DIS	nezavedena		C
	ISO 20176	Silniční vozidla - Figurína pro měření polohy vztáženého bodu kyčelního kloubu H (HPM II) - Specifikace a postupy pro stanovení bodu H Road vehicles – H-point machine (HPM II) – Specifications and procedure for H-point determination	Vydána 29.3.2006 Revize FDIS	nezavedena		

7. Celkové zhodnocení činnosti za rok 2010, doporučení.

V roce 2010 se gestor zapojil převážně do národních aktivit TNK 136, tj. do projektu STANDARD. Formou odborné konzultace a odreferování se podílel na prezentaci pro mezinárodní Workshop on intelligent transportation systems, pořádaný ve dnech 29. 9. – 1. 10. 2010 v Praze. Gestor ukončil zaměstnanecký poměr v Centru dopravního výzkumu, finanční zabezpečení činnosti bylo řešeno smlouvou se SILMOS.

Vzhledem k nárůstu agendy je pro rok 2011 nutno zajistit spolupráci s odborníkem v ergonomii s perspektivou převzetí národní gesce WG 10.

V Praze dne: 20.11. 2010

PhDr. Vlasta Rehnová

Příloha č. 1: Zpráva ze služební cesty – výjezdní zasedání Mladá Boleslav

ZPRÁVA O PRACOVNÍ CESTĚ	Úkol/Podúkol číslo: 11402
1. ČÍSLO CESTOVNÍHO PŘÍKAZU: CD/191/10	Kopie zprávy předána:
2. JMÉNO PRACOVNÍKA: PhDr. Vlasta Rehnová (SPOLUCESTUJÍCÍ):	▪
3. DOBA PRACOVNÍ CESTY (počátek a konec): 4.3.-5.3. 2010	
4. ÚČEL CESTY:	
5. MÍSTO JEDNÁNÍ: Mladá Boleslav, školicí středisko Škoda	
6. DATUM JEDNÁNÍ: 4.-5.3.2010	
7. Dne 4.3.2010 se v budově Vysoké školy Škoda Auto konalo zasedání TNK 136. Jednání zahájil předseda TNK 136 prof. Ing. Pavel Příbyl, CSc. a požádal zástupce hostitelské organizace Škoda Auto a.s. o představení. Prorektor pro studium Vysoké školy Škoda Auto a.s. Mgr. Petr Šulc představil profil vysoké školy včetně nově vybudovaného areálu Na Karmeli. Zástupce oddělení speciálních projektů strategie, věd a výzkumu Ing. Pavel Nedoma, PhD. představil vývojové oddělení Škody Auto a odpověděl i na otázky týkající se praktických aplikací ITS v rámci koncernu. Na výzkumu toto oddělení spolupracuje s vysokými školami i jinými institucemi, o tématech a partnerovi rozhoduje koncern na základě vlastních potřeb. Projednán a schválen byl finanční plán činnosti na rok 2010. Představili se noví gestoři – Ing. Jan Vlčinský a Ing. Martin Pípa, který byl jednomyslně přijat za člena TNK 136. Vykonávat bude činnost gestora CEN/TC 278 – WG 16, kooperativní systémy. Mgr. David Bárta seznámil přítomné s dopady Rozhodnutí 2009/750/ES, tj. s přípravnými legislativními kroky EU v oblasti telepatických aplikací a zejména služby panevropského mýta.	

Diskutována byla podoba webových stránek SILMOS a projektu STANDARD, uspořádání terminologického slovníku a jeho publikace.

Druhý den, 5.3.2010 se konala exkurze do muzea Škody Auto a následně i do některých výrobních provozů.

Mimo program jednání TNK 136 byl s pracovníky SILMOS konzultován zájem o zařazení do databáze projektu TransNew, vyslovena byla ochota k poskytnutí potřebných dat.

Ohledně výzkumné činnosti Škoda Auto se ukazuje jako hlavní překážkou spolupráce v projektu TransNew podřízení koncernu VolksWagen.

V Praze dne 9.3.2010

PhDr. Vlasta Rehnová